

Pijnbestrijding na de operatie door middel van een PCA-pomp

Binnenkort wordt u geopereerd. De medisch specialist die zorgt dat u een operatie kunt ondergaan, is de anesthesioloog (vroeger anesthesist of narcotiseur genoemd). Deze arts zorgt ook voor de pijnbestrijding na de operatie. Met u is afgesproken, tijdens het preoperatieve spreekuur, dat u pijnbestrijding krijgt door middel van patient controlled analgesia pomp (PCA-pomp).

Wat is een Patient Controlled Analgesia pomp?

Een patient controlled analgesia (PCA) pomp of op zijn Nederlands gezegd een patiënt gecontroleerde pomp voor pijnbestrijding is een pomp waarmee u uzelf door middel van een druk op een speciale knop een kleine hoeveelheid morfine kunt toedienen. De pomp is aangesloten op het infuus dat u heeft. De pomp dient na een druk op de speciale knop 1 milligram morfine toe in het infuus. Alleen u mag op deze knop drukken. U bepaalt dus zelf wanneer u pijnstilling wilt hebben. Het grote voordeel is dat u niet afhankelijk bent van de verpleegkundige en op ieder willekeurig tijdstip pijnbestrijding kunt nemen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat uw bezoek de PCA pomp bedient. De pomp is beveiligd zodat u niet teveel kunt krijgen. In een bepaalde periode kunt u maar een bepaalde hoeveelheid morfine nemen. U neemt alleen pijnbestrijding als de pijn toeneemt. Dus als de pijn voor u acceptabel is, hoeft u de pomp ook niet meer te gebruiken.

Na de operatie

Als de operatie klaar is, gaat u naar de uitslaapkamer. Daar zal de verpleegkundige u de werking van de PCA-pomp nogmaals uitleggen. Ook kan de verpleegkundige via het infuus extra pijnstilling toedienen om erge pijn direct te bestrijden. Uiteraard probeert het team van de anesthesie u met zo min mogelijk pijn naar de uitslaapkamer te brengen.

Pijn en pijnstilling na de operatie

Na een operatie treedt vaak pijn op. Het is belangrijk dat de pijn zo goed mogelijk bestreden wordt. Het hebben van veel pijn na een operatie kan het herstel in de weg staan. Meestal is de pijn direct na de operatie het hevigst en neemt dan in de eerste dagen geleidelijk af. Iedereen is anders en reageert anders op pijn.

Pijnregistratie

De beleving van pijn verschilt van persoon tot persoon. Omdat wij de pijnbestrijding zo goed mogelijk willen afstemmen op uw pijnbeleving, wordt de pijn op de verpleegafdeling gemeten en geregistreerd.

Er bestaat helaas geen thermometer voor pijn. Het is om die reden dat wij alle patiënten op de verpleegafdeling dagelijks drie keer vragen om een cijfer toe te kennen aan de mate waarin zij pijn beleven. U bent de enige die kan vertellen of u pijn heeft en hoe erg die pijn is. Veel mensen vinden het moeilijk om aan anderen uit te leggen hoeveel pijn zij hebben. Dat is heel begrijpelijk, een ander kan uw pijn immers niet voelen. Het geven van een cijfer kan daarbij helpen. Hieronder leest u hoe dat in zijn werk gaat.

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

Pijn meten door middel van cijfers

Dagelijks komt een verpleegkundige vragen of u uw (eventuele) pijn een cijfer wilt geven tussen 0 en 10. 0 betekent geen pijn en 10 is de ergste pijn die u zich voor kunt stellen.

U kunt nooit een verkeerd cijfer geven. Het gaat immers om de pijn die u ervaart en pijn is een persoonlijke ervaring. Als u bijvoorbeeld denkt dat uw pijn een 5 is, dan geeft u een 5, ook al denkt u dat een ander daar misschien een 3 of 7 voor zou geven. Als u geen pijn heeft, geeft u dat aan met een 0. Heeft u weinig pijn dan kunt u dat aangeven met een cijfer tussen de 1 en de 4. Als u veel pijn heeft, geeft u een cijfer tussen de 7 en de 10. Als het geven van een cijfer toch moeilijk blijkt te zijn, kunt u gebruikmaken van een 'meetlatje' voorzien van een schaalverdeling. De verpleegkundige heeft deze 'meetlatjes'. Hieronder ziet u een voorbeeld:

Fig. 1 Voorzijde 'meetlatje'

Fig. 2 Achterzijde 'meetlatje'

Behandeling van de pijn

Aan de hand van de pijncijfers kan de verpleegkundige samen met u bepalen of de pijnmedicatie voldoende is. Is dit niet het geval, dan kan de verpleegkundige met de acute pijnservice en/of uw specialist overleggen. Misschien is het niet mogelijk de pijn helemaal weg te nemen. Wel hopen wij, samen met u, de pijn terug te dringen naar een voor u acceptabel niveau. U voelt zich daardoor beter en dat komt weer ten goede aan uw genezingsproces.

Belangrijk

Voor een goed herstel geldt dat doorademen, ophoesten en bewegen belangrijk zijn. Pijn mag hiervoor geen belemmering zijn. Het is daarom belangrijk dat u de verpleegkundige laat weten hoe het met de pijn is en of de pijnstillers goed helpen. Hierdoor kan de pijnmedicatie indien nodig, tijdig aangepast worden. Hoe langer u wacht met het melden van de pijn, hoe moeilijker het is de pijn te bestrijden. U hoeft dus niet te wachten tot een verpleegkundige u vraagt om uw pijncijfer te geven. U kunt op elk moment met de verpleegkundige en/of de zaalarts uw pijnklachten bespreken.

Tot slot

Het is belangrijk dat u goed op de hoogte bent van wat er te gebeuren staat. U kunt altijd telefonisch informatie krijgen. Daarvoor kunt u de preoperatieve poli bellen (via het algemene telefoonnummer 033 – 850 50 50). Als u niet naar de preoperatieve poli hoeft te komen, maar u wilt wel graag een gesprek met een anesthesioloog, dan kunt u daarvoor een afspraak maken op de preoperatieve poli. febr_2016